

egy esetben kerámiatöredékekkel aláalapozva (IIa, IIc). Egy esetben a teljes boltozat épségben maradt: a kemencét a hegyoldalba vájták, a hegytető irányából ráhúzódott eróziós rétegek pedig szinte teljesen elfedték az objektumot (IIc). A kemencékből igen kevés leletanyag került elő (kerámia), ezek a 14–15. századra(?) kelteznek az igen elszórtan jelentkező középkori objektumok korát. Valószínűnek látszik, hogy a hegyoldal É-i részén 2006–2007-ben feltárt ún. Óbudaörs középkori falu késői továbbéléséről, perifériájáról lehet szó (Kárpáti Zoltán szíves szóbeli közlése).

Jó néhány olyan objektumot is feltártunk, amelyeknek funkcióját és korát keltező értékű leletanyag hiányában nem lehetett meghatározni. Ilyenek voltak pl. azok az átlagosan 0,5–1 m mély gödrök, amelyeknek laza, törtköves betöltése volt, két esetben szórvány állatcsontok kerültek elő belőlük. Talán a szántás során kiforgatott kövektől próbáltak meg ilyen módon megszabadulni az újkorban.

A fentiek mellett néhány esetben faszenes, paticsos foltokat is regisztráltunk, ezek azonban néhány centiméter mélységű, leletanyag nélküli jelenségeknek bizonyultak. Elképzelhető, hogy mivel ezek a hegyoldal felső részén mutatkoztak, eredetileg régészeti korú objektumok lehettek, de az erózió és a talajművelés következtében megsemmisültek, eredeti funkciójukat és korukat ma már lehetetlen megállapítani.

Több felületen (Ia, IIa, IIc) is mutatkoztak árkok, ezek zöme lejtő irányú (azaz kb. K–Ny) néhány esetben azonban a lejtőre merőleges, teknős aljú, sekély objektumok voltak. Betöltésükben, ill. aljukon elszórtan kövek mutatkoztak, leletanyag nem került elő belőlük. Egy részük egyenes vonalú, azaz valószínűleg mesterséges képződmény volt, míg néhány esetben természetes eredetre következtethetünk a szabálytalan forma alapján. Korukat nem tudtuk megállapítani.

Az előkerült objektumok tehát viszonylag kis intenzitású, több régészeti korszakot érintő lelőhelyre utalnak, amelyek közül a patak zónájában mutatkozó római kori épületegyüttes maradványainak feltárása a jövő év tavaszától folytatódik.

T. LÁNG ORSOLYA

56. Budapest, III. Csúcs-hegy, Harsánylejtő Ő, Ró

2007. október 8–19. között próbafeltárást végeztünk a telken (Hrsz.: 20039/9). A beépítendő mintegy 2700 m²-es területen belül a terepviszonyokhoz, és az alapozási mélységekhez igazodva két, összesen 375 m² alapterületű felületet nyitottunk: egy 50×50 m-es ÉK–DNy-i irányú, és egy 25×5 m-es, azonos irányú szondaárkot.

Az 1. szonda legteljesebben vizsgálható rétegsorában a jelentős újkori feltöltés alatt különböző típusú természetes rétegek sorát dokumentálhattuk, jellemző volt a lejtő irányú intenzív feltöltődés. Az altalaj felett 90 cm-rel elhelyezkedő, helyenként közettörmelékes

feltöltődési rétegből 1 darab újkori mázas kerámiatöredéket gyűjthettünk. Ez alatt a réteg alatt további három réteg különült el, melyekből igen szórványosan (összesen 5–6) kisebb őskori, és római kerámiatöredékek kerültek elő. Régészeti objektum a feltárás során nem mutatkozott.

HAVAS ZOLTÁN

57. Budapest, III. Hajógyári-sziget U, R, B, Ró, Kö

2007. június 12. és november 14. között próbafeltárást végeztünk a 23798/1, 23798/3, 23796/7, 23796/8 hrsz. telkeken. A beépítendő mintegy 99 400 m²-es területen belül összesen nettó 4628 m²-t érintettek szondaárkaink. (Az illusztrációt lásd a 186. oldalon!)

A régészeti kutatások első fázisát jelentő, 2006. november 29. és 2007. február 22. között végzett geofizikai felmérések után a mérési eredmények régészeti kiértékelését végeztük el. A gépi földmunkák 2007. június 6-án indultak meg négy munkaterületen, a régészeti munka 2007. június és november között folyt.

Valamennyi szondaárról közösen elmondható, hogy egységes raszterhálóhoz igazítva nyitottuk meg őket, melynek az elemei 5×5 métereseek, és É–D, K–Ny tájolásúak.

'A' szonda: A nettó 513 m² alapterületű szondaárok a 2007. évi munkafelületek közül a legdélebbi. Az egykori kovácsműhely, kazánház és darupálya területén, a jelenleg filmstúdióként funkcionáló 319-es épülettől K-re, a működő transzformátorháztól Ny-ra, a 322-es épülettől D-re helyezkedik el. A szondaárok területén egy közepes objektumsűrűséget mutató középkori (11. sz.) településrészlet, és őskori (bronzkor?) területhasználat nyomainak, objektumai kerültek elő.

'B' szonda: A szondaárok nettó területe 775 m², É–D-i szára 122,8 m, K–Ny-i szára 50 m volt. A munkaterületet a 322. sz. épülettől É-ra, ÉK-re alakítottuk ki. A környék erősen feltöltött, mivel korábban (a történelmi korokban is) jelentős részét mély fekvése miatt gyakran öntötte el a Duna. A gyakori elöntésnek köszönhetően kis objektumsűrűséget találtunk.

'D' szonda: A K–Ny irányú szonda nettó területe 118 m², hossza 24,3 m. A munkaterületet a Ladik csárda épületétől D-re, az egykori sportpálya déli részén alakítottuk ki. Kis objektumsűrűséget tapasztaltunk, őskori (bronzkor?) kísérelve leletekkel.

'E' szonda: A 92 m² nettó alapterületű É–D-i szonda relatív mélysége átlagosan 2,5–3 m volt. Munkaterületünk a Ladik csárda területén, a volt sportpályától K-re, a volt úszómedencétől D-re feküdt. E területen kis objektumsűrűségű római kori lelőhelyrészletet ismertünk meg.

'F' szonda: A nettó 622 m² alapterületű szondaárok átlagos relatív mélysége 35–120 cm között mozgott. A szonda K–Ny-i szára 70,4 m, D-i ága 19,5 m, É-i ága 14,2 m hosszú volt. Munkaterületünk az egykori sportpálya közepén, a Ladik csárda épületétől É-ra helyezkedett

el. A feltárás kis intenzitású lelőhelyrészletet hozott felszínre. A terület mélyebb fekvését részben az eredeti domborzat jellegének köszönheti, részben azonban mesterséges terepalakítás eredménye.

'G' szonda: Az árok nettó területe 753 m² volt, átlagos relatív mélysége 1,5–2,3 m között mozgott. A szonda É-D-i szára 87,5 m, K-i nyúlványa 22,5 m, Ny-i nyúlványa 12 m hosszú volt. Munkaterületünket nagyjából a Ladik csárda területén, az egykori sportpályától Ny-ra alakítottuk ki, egy fákkal, bozóttal erősen benőtt térségben. A feltárás során egy közepes intenzitású, római kori leleteket adó lelőhelyrészletet ismerhettünk meg.

'H' szonda: Nagysága nettó 310 m², átlagos relatív mélysége 0,40–1,6 m között változott. Az L alakú szondaárkok az egykori sportpályától É-ra, az úgynevezett akadálypályától D-re helyezkedett el, K–Ny-i szára 43,6 m, É–D-i szára 15 m hosszú volt. A feltárás intenzív középkori (13–15. sz.) lelőhelyet érintett, melyet azonban újkori beásások is tarkítottak.

'J' szonda: Három szakaszban, három munkafázisban tártuk fel. Első, Ny-i szakasza csak nettó 80 m²-t érintett a Ladik csárda területén fekvő szénatárlótól Ny-ra. A szonda második, középső szakasza gyakorlatilag a szénatárlótól K-re fekvő lovaspálya területét érintette, mintegy nettó 467 m² területen, K–Ny-i irányban 35 m hosszán, egy É-i mellékággal, melynek hossza 22,5 m volt. Az utolsó, K-i szakasz önmagában is két részből állt, összesen mintegy 350 m² nettó alapterülettel, az ún. akadálypálya területén, és tőle K-re, a tenispálya területén. (Az akadálypályát érintő szakasz hossza 57 m, a tenispályán 16 m hosszúságú szakaszt nyitottunk meg.) Míg a szonda Ny-i szakasza és középső szakaszának nagy része negatívnak bizonyult, addig a lovaspálya K-i szélétől a tenispályáig terjedő szakaszon intenzív középkori (13–15. sz.) lelőhely részletét tártuk fel. A három szakasz relatív mélysége igen változatosan alakult 2,8 métertől 40 centiméterig.

'K' szonda: Szondánkat 2007. augusztus 1. és 23. közt tártuk fel, bruttó 116 m² alapterületen. Ez a munkaterület a 'J' szonda Ny-i szakaszához közel, tőle É-ra feküdt, szintén a szénatárlótól Ny-ra. Árkunk relatív mélysége itt is elérte a 2,5 métert, alapterülete a nettó 86 m²-t. Ez a felület is negatívnak bizonyult.

'L' szonda: A nettó 330 m² alapterületű munkahely a Hajógyári-öböl É-i végéhez közel, két használatban lévő műhelyépület között, az öblöt megkerülő betonút K-i oldalán feküdt. Munkagödrünk hossza É–D-i irányban 44,3 m, Ny-i nyúlványa 13,5 m hosszú, átlagos relatív mélysége 2,2–2,3 m volt. A feltöltés alatt csupán egy a 19. sz. első felére datálható műhelyépület pillérialapjait, oszlophelyeit találtuk, régészeti korú objektumot nem.

'M' szonda: Az árok alapterülete nettó 132 m² volt, a Hajógyári-öböl É-i végétől É-ra terült el, a betonúttól K-re. Észak-déli árkunk hossza 34,8 m, átlagos relatív mélysége 3,2 és 1,8 m között változott, a feltöltés mértékétől függően. Egy több korszakot felvonultató (neolit,

késő rézkor, kora bronzkor) közepes intenzitású őskori lelőhely részletét ismerhettük meg.

Középkori falu ('A' szonda) (5. lelőhely)

Az 'A' szonda területén érintettük azt a 11–12. századi települést, mely egykor a Nagy-sziget déli végén, csaknem a csúcán enyhén kiemelkedő területet foglalta el. Korábbi régészeti adat nem utalt a falu jelenlétére, írásos forrásokból sem következtethettünk rá. Az elszigetelten álló enyhe kiemelkedés mellett valószínűleg a folyami átkelésre alkalmas pont birtokba vétele is szerepet játszhatott a falu megtelepülésében.

Szondaárkunkkal sem É–D, sem K–Ny irányban nem határolhattuk le a lelőhelyet, azonban úgy tűnik, a falu már nem terjedt ki a 'B' szonda déli részére. A falu megismert objektumai csaknem egységesen a 101,00–101,15 mBf szinten voltak foltban észlelhetőek, de az objektumokat fedő 30–40 cm vastagságú réteg szintén a lelőhely részét képezi, számos szórványos lelet, többek közt római érem is került elő belőle. Szinte teljesen bolygatatlannak mondható a lelőhely, mivel a területet intenzív ipari használatának megkezdése előtt erőteljesen feltöltötték, így az épületalapok és más bolygatások nem érintették a középkori emlékeket.

A falunak három biztosan, egy valószínűleg házként azonosítható objektumát tártuk fel. A házak négyzetes alakú, félig földbe mélyített épületek, melyek tetőzetét a ház sarkainál, más esetben pedig oldalainak közepénél felállított faoszlopok tartották. Tájolásuk ÉÉK–DDNy. Az épületek belsejében kövekből kialakított kemencét csak egy esetben tártuk fel, mivel a többi ház vonatkozó része kívül esett szondaárkunk vonalán.

A falu telkeit hozzávetőleg K–Ny és É–D-i árkok határolták. Az árkok által határolt területeken egy, vagy több épület is állt viszonylag ritkásan. Az objektumok ritkás elhelyezkedéséből, és abból a tényből, hogy a házak javítására, megújítására viszonylag kevés nyom utalt, arra következtettünk, hogy a falu viszonylag rövid, legfeljebb pár generációt felölelő létezésű lehetett.

Bronzkori(?) területhasználat ('A' szonda) (5. lelőhely)

A kutatóárkok középső szakaszán a középkori házak által vágott, korábbi rétegből szórványosan őskori, valószínűleg bronzkorra keltezhető kerámiatöredékek kerültek elő. A házak jelentkezési szintjénél mélyebbre bontva is csak egyetlen, a korszakhoz köthető objektumot találtunk, amit az egyik középkori ház részben elbolygatott. Ez egy leletet szinte alig tartalmazó, méhkas alakú tárlóverem volt. Településként egyelőre nem értelmezhetjük a területhasználatot.

Területkijelölő, vízelvezető árkok, római kor(?) ('B', 'E', 'F', 'G', 'M' szonda)

Jellegzetes objektumtípusként figyelhettük meg a részint vízelvezető, részint azonban inkább területkijelölő

funkcióval rendelkező árkokat. Rendeltetésük nem mindenütt egyértelműen definiálható, de több helyen fedezhetők fel rendszeresség nyomai.

Egyértelmű összefüggést fedezhetünk fel a 'B' és 'E' szondában feltárt árokszakaszok közt. Mindkét helyen az egykori partvonallal párhuzamosan kerültek kialakításra a keskeny árkok, melyek irányukból, és betöltésük szerkezetéből ítélve nem szolgálhattak vízelvezetőként. Az 'E' szondában ÉNy-ról határolja a két párhuzamos árok az egykor mélyebben fekvő, rendszeresen, vagy tartósan elöntött területet, míg a 'B' szonda egyetlen árka ugyanezt teszi DK-ról. Mindkét helyen 1-1, az árkok vonalától a vizenyős terület felé eső cölöphely egészíti ki a rendszert. Ezek az egykori faoszlopra utaló nyomok az alkalmi kikötőként való használat lehetőségét is felvetik a már említett elöntött területre vonatkozóan. Ennek a rendszernek az esetében a keltezt az 'E' szonda árkaiban talált római leletanyag határozza meg.

Kevésbé jól keltezhető az 'F' szonda É-D-i árka, és az 'M' szonda K-Ny-i árka. Előbbi esetében korhatározó lelet egyáltalán nem került elő, utóbbiból egyetlen olyan apró kerámiatöredék származott, amely római vagy középkorra utal. Az mindenesetre egyértelmű, hogy ez az árok nem az itt feltárt őskori objektumokkal egykorú, azoknál későbbi. Mindkét esetben valószínűsíthető vízelvezető funkció a betöltés szerkezete alapján.

Végül röviden meg kell emlékezni arról is, hogy a 'G' szondában feltárt, római korra keltezhető jelenségek egy része is hasonló jelleggel bír, és jóllehet egyértelmű rendszerezett voltak nem kérdéses, pontos rendeltetésük tisztázása csak további feltárásokkal lesz lehetséges.

Bronzkori(?) területhasználat ('D' szonda) (4. lelőhely)

Igen kis intenzitású és leletszegény lelőhelyre bukantunk a 'D' szonda területén. Határai egyelőre csak hozzávetőlegesen húzhatók meg, É-i irányban nem érte el az 'F' és 'G' szondák vonalát, déli irányban a 'B' szonda vonalát. Keletről, DK-ról egy mélyebben fekvő, megtelepülésre alkalmatlan terület helyezkedett el, Ny-on legtávolabb a Hajógyári-öböl elődjét jelentő Duna-ág biztos határt jelentett. A lelőhely lényegében szabálytalan beásások, gödrök halmazából állt, melyeknek csak egy része tartalmazott leletet. Ezek alapján a bronzkor egyelőre közelebről nem meghatározható időszakára gondolhatunk. Egyértelműnek tűnik, hogy nem tartós megtelepülésről, legfeljebb rövid idejű jelenlétről árulkodnak a nyomok. A lelőhely, mostani ismereteink szerint, bolygatatlan.

Római árkok, cölöp konstrukció ('G' szonda) (3. lelőhely)

Érintőlegesen már esett szó a 'G' szonda segítségével megismert római kori lelőhelyről, mely lényegében két periódusra, és két különböző területre osztható. A korábbi periódus térbeli határait a Hajógyári-öböl partja adja Ny-

ról, a feltárt két, parttal párhuzamos cölöpárok K-ról, D-i és É-i határa csak sejthető. Északon valószínűleg nem érte el a 'J' szonda vonalát, délen pedig a 'D' szonda vonalát. A jelenlegi lehatárolás szerint legalább 4908 m²-ről van szó, amiből 3617 m² esik a tömbszerűen beépíteni kívánt területre. A másik, későbbi periódus lelőhelye részben a korábbi lelőhely D-i részére esik, részben attól K-re. Északon nem éri el a 'G' szonda K-i szárát, K-en az egykori sportpálya szélét, délen a 'D' szondát. Így a korábbi lelőhelyhez még legalább további 1336 m² adódik hozzá. (Ennek már teljes egésze a beruházási területre esik.)

Régészeti topográfia szempontjából a lelőhely a Kis-szigeten fekvő római helytartói palotakomplexum déli, kevésbé kutatott részével, illetve a Hajógyári-öböl kis-szigeti partján felmért, római kori cölöpökkel esik szembe.

A korábbi lelőhely jelenségei közül legtöbbet lényegében a határoló elemekről tudunk meg. A két egymással, és a partvonallal is hozzávetőleg párhuzamos cölöpárok, melyeket hosszú szakaszon követhetünk, egymást kiegészítő rendszert alkot. Együtt voltak hivatottak élesen elhatárolni a palotával szembeni part menti sávot a mögötte elterülő térségtől. A rendszer további elemei az árkoktól a part felé esnek, ezek közül néhány gödörobjektumot a szonda Ny-i nyúlványában tárhattunk fel. A cölöpárkok lényegében masszívan kivitelezett kerítések nyomai, melyek sűrűn beásott oszlopokból álltak. Munkahipotézisként felmerül az a lehetőség is, hogy a palotával szemben így elválasztott terület, akár reprezentatív célt is szolgálhatott, de ugyanígy, funkcionálisan összefüggött a szemközti, kiépített parttal is. Mindkét esetben számolni kell azzal a lehetőséggel, hogy a további feltárások olyan konstrukció nyomait mutatják majd ki, amely szerves részét képezte a palotakomplexum, és környező létesítményei összképének.

A későbbi periódus objektumai, bár vágják az imént ismertetett rendszer elemeit, azok szerkezetétől, tájolásától mégsem függetlenek. A feltárt, jobbára K-Ny-i árkok mélysége, kialakítása változatos. Ezt a rendszert számos cölöplyuk egészítette ki, melyek egyelőre nem teszik lehetővé, hogy felismerjük, milyen jellegű építmény, vagy építmények lenyomataként maradtak ránk.

A lelőhely, főként annak déli része újkori beásások által bolygatott, több közmű is keresztezi területét. Szerencsés módon nem minden bolygatás érte el a római objektumok szintjét. Az ismertetett régészeti jelenségek jelentkezési szintje 101,2–01,9 mBf közt alakult, igazodva az egykori terep enyhe, de jól követhető É-i irányú lejtéséhez. Ez a tartomány egyébként összecseng a szemközti palota ismert padlószintjeivel is. A szintadatok más szempontból is figyelemre méltóak, nem véletlen talán, hogy a későbbi objektumok mind D-en, a valamivel magasabb területrészen csoportosulnak. Ismeretes, hogy a helytartói palota felhagyása, szisztematikus kiürítése háttérben is vízszintemelkedést, mind gyakoribbá váló árvizet feltételeznek.

**Középkori (13–15. sz.) telep(?) ('H', 'J' szonda)
(2. lelőhely)**

A 'H' és 'J' szonda egyetlen lelőhely két részletét tárta fel. A lelőhely több irányból viszonylag jól lehatárolható. Nyugaton biztosan elértük a lelőhely szélét, az objektumok a lovaspálya K-i szélétől Ny-ra már nem jelentkeztek. Keleten szintén ritkul a lelőhely intenzitása a megnyitott árokszakaszon belül, de a partvonal sincs messze. Délen valószínűleg nem érte el a lelőhely az egykori sportpálya É-i szélét. Észak felé szinte biztosan túllóg a beruházási terület határvonalán, de pontosan nem tudni, meddig.

A lelőhely telepítő tényezőjét egyértelműen az a földnyelv, vagy dombszerű kiemelkedés jelentette, amit a hajógyártás előtti térképek is jeleznek itt. Ezt a domborzati jelenséget jól követhettük a feltárás során is. Abszolút szintadatok tekintetében 101,3 mBf és 102,4 mBf között mutatkoztak a régészeti objektumok. Ez a legmagasabb területen azt jelentette, hogy gyakorlatilag 20–30 cm mélyítés után már el is értük az objektumok tetjét. Főként ezen a magasabb területen, különösen a 'H' szonda területén volt tapasztalható újkori, vagy jelenkori bolygatás, a lelőhely mélyebb részeit feltöltés fedte.

Igen gazdag, és változatos leletanyag került elő, elsősorban a 'J' szonda objektumaiból. (Az idén talált leletek jelentős része származott innen.) Az egyértelműen jelen lévő 13–15. századon kívül nem kizárt, hogy a részletesebb elemzés a 16. századig nyúló folytonosságra fog utalni. Az import és helyi kerámialeletek mellett üveg-töredékek, igen sok vastárgy (szerszámok, lószerszám), állatcsont, kályhacsempe-töredék is előkerült.

A leletanyag jellege egyértelműen településre, lakóhelyre utal mind összetételében, mind pedig mennyiségében. Másrészt azonban a településeket jellemző objektumtípusok (ház, épületnyom, kemence, kút) egyelőre hiányoznak. Voltak köves, és égett agyagos (paticsos) omladékok, és számos cölöphely, melyek utalhatnak egykor felszínen álló, elpusztult épületekre, de magukat az épületeket nem ismerhettük fel egyelőre. Találtunk ugyanakkor számos különböző irányítású, kisebb-nagyobb árkot, különböző gödröket, vermeket, melyek utaltak a terület hosszabb időn, több perióduson átívelő használatára. A 'J' szondában feltárt nagy K–Ny-i árok tartósan meghatározhatta a település(?) szerkezetét.

Kisebbségi település létrejöttét ebben az időszakban is (hasonlóan a 11–12. századi faluhoz) a pesti és budai oldal közti intenzív kapcsolat, folyami átkelő, rév működése indokolhatta.

**Őskori területhasználat (neolit, késő rézkor,
kora bronzkor) ('M' szonda) (1. lelőhely)**

Az 'M' szonda által érintett őskori lelőhely határát Ny felé biztosan a Hajógyári-öböl, illetve az egykori Duna-ág partja adta, D felé a lelőhely nem érte el az 'L' szonda vonalát, É-on és K-en nem ismerjük a határait, de biztosan túlnyúlik a beruházási terület szélén. A lelőhely megismert részén a régészeti objektumok 101,85–101,5

mBf szinten jelentkeztek, de az őket fedő 30–40 cm vastag réteg is szolgáltatott szórványos leleteket.

A lelőhely kerek gödrökből, cölöplyukból, és egy nagyobb gödörkomplexumból tevődik össze a feltárt szakaszon. Utóbbi komplexum egy kisebb tűzhely maradványait is magába foglalta. Az objektumok kerámiaanyaga hosszabb időszak több periódusára való keltezését tesz lehetővé, és a lelőhely több korszakú voltát az objektumok több szinten való jelentkezése is igazolja. A néhány legkorábbi, egyelőre pontosabban nem meghatározható újkori lelet mellett elsősorban a késő rézkori badeni kultúra (Kr. e. 3500–2700) és a kora bronzkori Makókultúra (Kr. e. 2700–2500) jellegzetes kerámiája került elő. A kerámia mellett néhány pattintott kőeszköz, állatcsontok, és igen nagy mennyiségű kagylóhéj került elő a gödrökből. A lelőhelyből eddig megismert részlet összképe időszakos, időről-időre visszatérő megtelepülésre utal, melynek egyik fő mozgatórugója talán a folyó, mint fontos táplálék és nyersanyagforrás közelsége lehetett.

Római kori szórvány leletek ('A', 'B', 'M' szonda)

Az 'A', 'B' és 'M' szondák területén az újkori feltöltés jelentékeny mennyiségű és minőségű római kori régészeti leletet tartalmazott. Kőfaragványok (küszöbkő, kváder, oszlop töredéke), bélyeges téglák, kerámia-töredékek, festett vakolat-töredékek, sőt még mozaikpadló töredékei is előkerültek. Ezek az olykor önmagukban, eredeti lelőhelyüktől elszakítva is jelentős tárgyak ráadásul nagy valószínűséggel a Kis-szigeten elhelyezkedő palotakomplexum feltárásából, illetve rongálásából származnak.

HAVAS ZOLTÁN

58. Budapest, III. Ipartelep utca 64.

Ő, N?, Á?

2007. szeptember 11. és október 8. között próbafeltárást végeztünk a telken (Hrsz: 64054/29). A területen a tervezett irodaház alapozásának a nyomvonalában két egymásra merőleges kutatóárkot húztunk: egy É–D-i (6×47 m) és egy K–Ny-i (6×47 m) irányításút. A területet 60–100 cm vastag modern kori feltöltés borította. Ez alatt egy 10–40 cm vastagság közt váltakozó homogén, tömött barna (egykori termőtalaj) réteget észleltünk, majd a sárga altalaj jelentkezett. A metszetekben jól láthattuk, hogy az e két utóbbi réteg közti elválás elmosódva jelentkezett: a barna réteg sokszor fodrozódva a sárga altalajba kenődött, ami feltehetően a terület mezőgazdasági használatára (szántásnyomok) utalt. A gyéren felbukkanó újkori, modern kori mázas kerámia-töredékek inkább egy kései használatot sugallnak. A két kutatóárkban elenyésző számban bukkantunk régészeti objektumra: egy ÉK–DNy-i irányú árok (datáló lelet nélkül) és 4 gödör került napvilágra, melyekből csupán egyben találtunk kézzel formált (népvándorlás kori vagy Árpád-kori?) kerámia-töredékeket. A szondákat kiszélesítettük a tervezett épületalap határáig. Az újabb felületekben néhány további sekély gödör jelentkezett,